

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie wniosku R. Ł. oskarżonego o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i inne

w przedmiocie wyłączenia sędziego P. P. od orzekania w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w X. pod sygn. akt III K 259/17,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 lipca 2023 r.,
na podstawie art. 26 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym,

pozostawia wnioski bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskiem datowanym na 11 czerwca 2021 r. R. Ł., na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. wniósł o „wyłączenie sędziego P. P. od udziału w rozpoznaniu sprawy Sądu Okręgowego w X. III Wydział Karny prowadzonej pod sygn. akt III K 259/17”. Okolicznościami mającymi wpływać na kwestię bezstronności i niezawisłości sędziego zdaniem wnioskodawcy są kwestie związane z jego powołaniem na urząd sędziego.

Postanowieniem z 24 czerwca 2021 r., III K 259/17, Sąd Okręgowy w X, na podstawie art. 35 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 26 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, przekazał do rozpoznania Sądowi Najwyższemu wniosek R. Ł. w zakresie w jakim dotyczy on sędziego P. P.

Wnioskodawca w kolejnych wnioskach datowanych na 13 września 2021 r. i 15 września 2021 r. jako podstawę wyłączenia sędziego podtrzymywał kwestie związane z jego powołaniem na urząd sędziego.

W wykonaniu zobowiązania Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2023 r. R. Ł., pismem datowanym na 1 lutego 2023 r. wniósł o powstrzymanie się sędziego P. P. od orzekania w sprawie. Natomiast pismami datowanymi na 13 lutego 2023 r. a następnie 16 lutego 2023 r. wnioskodawca wskazał, iż podtrzymuje wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Okręgowego w X. P. P. i wnosi o rozpoznanie sprawy w trybie art. 26 u.SN.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 154 ze zm., dalej: „u.SN”), do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych należy rozpoznawanie wniosków lub oświadczeń dotyczących wyłączenia sędziego albo o oznaczenie sądu, przed którym ma się toczyć postępowanie, obejmujących zarzut braku niezależności sądu lub braku niezawisłości sędziego. Jednocześnie, stosownie do treści art.26 § 3 u.SN, wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego lub jego umocowania do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Sąd rozpoznający sprawę przekazuje niezwłocznie wniosek Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych celem nadania mu dalszego biegu na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Przekazanie wniosku Prezesowi Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych nie wstrzymuje biegu toczącego się postępowania.

W przedmiotowej sprawie sformułowany zarzut sprowadza się wyłącznie do kwestii powołania sędziego. Jak wskazano wyżej, ustawa jednoznacznie stanowi, że wniosek, o którym mowa w art. 26 § 2 u.SN, pozostawia się bez rozpoznania, jeżeli obejmuje ustalenie oraz ocenę zgodności z prawem powołania sędziego. Konsekwentnie rozpatrzenie sformułowanego przez R. Ł. wniosku nie mieści się w granicach formalnych kontroli realizowanej przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 26 § 2 u.SN (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2021 r., I NWW 45/21; 12 maja 2021 r., I NWW 25/21) i należy pozostawić go bez rozpoznania.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że podstawą do pozostawienia wniosku bez rozpoznania, w oparciu o przepis art. 26 § 3 u.SN, jest sytuacja, w której wniosek nie spełnia warunków konstrukcyjnych (nie podaje okoliczności faktycznych i ich oceny prawnej, uzasadnienia lub uprawdopodobnienia zawartych w nim twierdzeń) lub ma charakter abstrakcyjny, tj. nie odnosi się do konkretnej sprawy lub dotyczy kwestionowania samego statusu sędziego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 maja 2020 r., I NWW 7/20). Do analogicznych wniosków prowadzi również analiza orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: „Trybunał” lub „TSUE”). Trybunał oceniając dopuszczalność wniosków o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym wielokrotnie podkreślał, że co do zasady należy domniemywać spełnienie przez sąd krajowy wymogów określonych w art. 267 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, niezależnie od tego w jakim składzie sędziowskim sąd ten orzeka. Domniemanie to może zostać obalone, jeżeli prawomocne orzeczenie sądowe wydane przez sąd krajowy lub międzynarodowy prowadziłoby do uznania, że sędzia lub sędziowie orzekający jako sąd nie są sądem niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym uprzednio na mocy ustawy w rozumieniu art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w świetle art. 47 akapit drugi Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zob. wyroki Trybunału z 13 października 2022 r. w sprawach C-355/21 oraz C-698/20). W niniejszej sprawie R. Ł. nie wskazał ani tym bardziej nie wykazał, aby w stosunku do sędziego objętego wnioskiem o wyłączenie wydano takie prawomocne orzeczenie sądowe.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[D.Z.]

[ał]

